

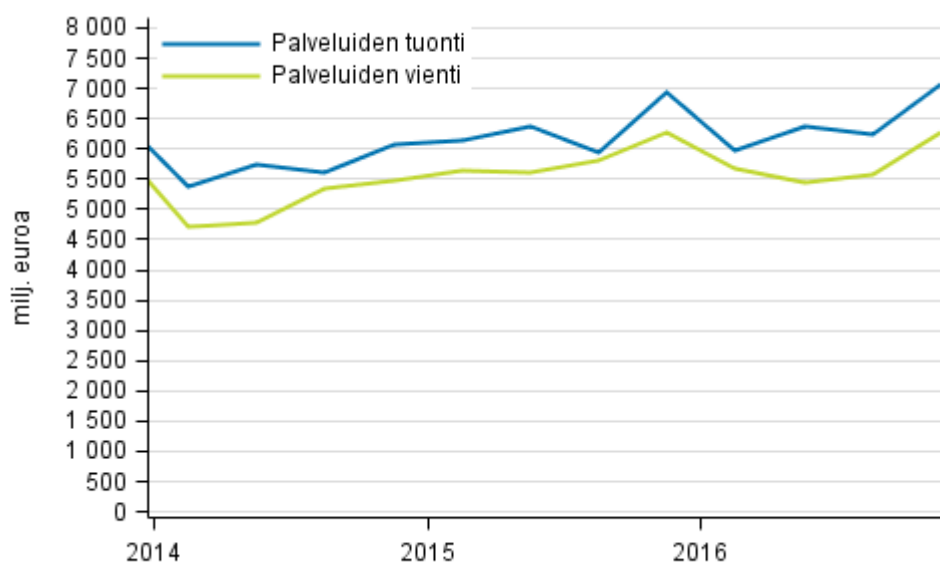
Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa

2016, 4. vuosineljännes

Palveluvienti edellisvuoden tasolla vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä

Palveluvienti säilyi edellisvuoden tasolla vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Palveluiden tuonti sen sijaan kasvoi 1,6 prosenttia edellisvuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Koko vuotta 2016 tarkasteltaessa palveluiden vienti laski 1,6 prosenttia ja tuonti kasvoi prosentin. Vuonna 2016 palveluita vietiin 23,0 miljardin euron arvosta ja tuotiin 25,7 miljardin euron arvosta. Viennin laskuun vaikutti eniten televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalveluiden 0,7 miljardin euron lasku. Palveluiden tuonti kääntyi kasvuun vuoden 2016 toisella neljänneksellä edellisvuoteen verrattuna. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa-tilastosta.

Palveluiden tuonti ja vienti



Tavaroiden ja palveluiden yhteenlaskettu vienti kääntyi 0,4 prosentin kasvuun vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä, aiempien neljännten ollessa laskussa edellisvuoden vastaaviin ajankohtiin verrattuna. Viennin kääntyminen kasvuun selittyy tehtaattoman tuotannon, valmistuttamisen ja välityskaupan voimakkaalla kasvulla vuonna 2016. Nämä luvut ovat kuitenkin ennakkollisia ja niihin liittyy epävarmuutta. Vuoden 2016 kokonaisvientä laski 1,9 prosenttia vuoteen 2015 verrattuna.

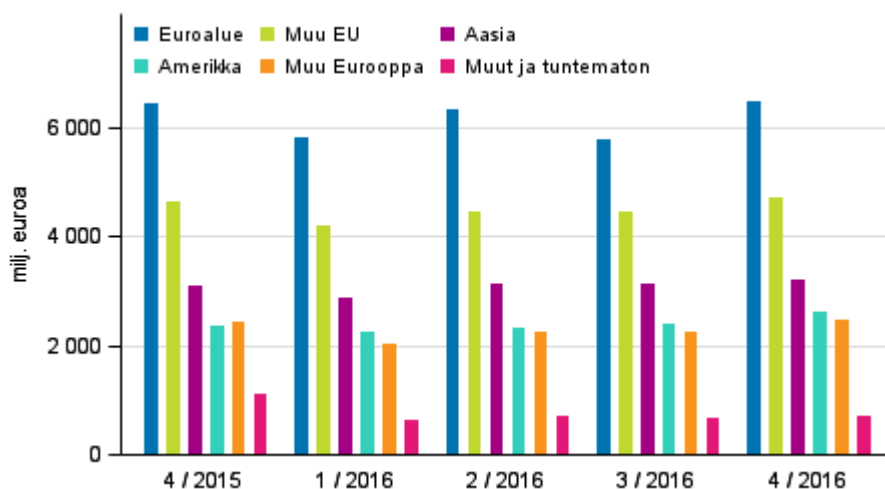
Tavaroiden ja palveluiden yhteenlaskettu tuonti puolestaan kääntyi kasvuun vuoden toisella neljänneksellä edellisvuoteen verrattuna. Vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä se kasvoi 2,2 prosenttia vuoden 2015 vastaavaan neljännekseen nähden. Ensimmäisen neljänneksen voimakkaasta yli neljän prosentin laskusta johtuen tuonti kasvoi vuonna 2016 kuitenkin vain 0,7 prosenttia vuoteen 2015 verrattuna.

Ulkomaankauppa alueittain

Eri alueiden osuudet tavaroiden ja palveluiden kokonaisviennissä ovat säilyneet pääosin ennallaan vuoden 2016 aikana edellisvuoden vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. Kokonaistuonti Venäjältä sen sijaan nousi vuoden viimeisellä neljänneksellä 31 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Venäjän osuus kokonaistuonnista nousi siten kahdella prosenttiyksiköllä kyseisellä ajanjaksolla. Venäjän kokonaistuonnin kasvu selittyy tavaroiden tuonnilla, mutta myös palvelutuonti kasvoi.

Palveluiden vienti Kiinaan on kasvanut verrattaessa kaikkia vuoden 2016 neljänneksiä edellisvuoden vastaaviin neljänneksiin. Palveluiden tuonnin maittaiset osuudet ovat säilyneet pääsääntöisesti ennallaan vuonna 2016. Ruotsin palvelutuonnin osuus on kuitenkin kasvanut 2,3 prosenttiyksikköä vuodentakaisesta.

Maksutaseen mukainen tavaroiden ja palveluiden vienti alueittain



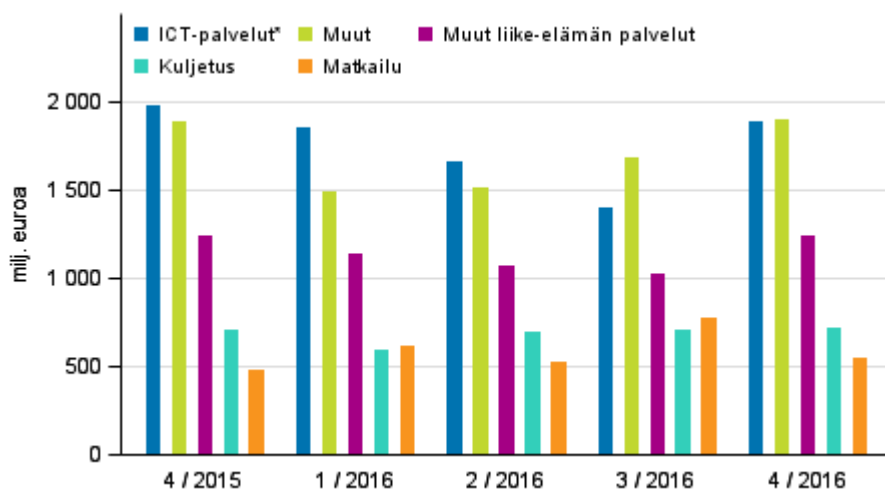
Palveluiden ulkomaankauppa palveluerittäin

Viennin suurin yksittäinen erä, televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut*, laski vuoden 2016 jokaisena neljänneksenä edellisen vuoden vastaaviin neljänneksiin verrattuna. Vuoden viimeisellä neljänneksellä laskua oli yli neljä prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2016 kyseisen erän vienti laski 735 miljoonaa euroa, mikä merkitsee 10 prosentin laskua vuoteen 2015 verrattuna. Myös kuljetuksen ja tuotannollisten palveluiden viennit laskivat edellisvuoteen verrattuna. Palveluiden vienti kasvoi muun muassa rakentamisessa ja projektitoimituksissa, muualla luokittelemattomissa rojalteissa ja lisenssimaksuissa, yritysten ja liikkeenjohdon konsultointipalveluissa sekä muissa palveluissa.

Matkailun tuonti kasvoi vuoden jokaisena neljänneksenä vuodentakaisiin vastaaviin neljänneksiin verrattuna. Vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä se oli 196 miljoonaa suurempi kuin vuoden 2015 vastaavalla neljänneksellä. Palvelutuonnin kasvua hillitsi kuitenkin rakentamisen ja projektitoimitusten tuonnin

laskeminen. Kyseisen palveluerän tuonti tippui vuoden jokaisena neljänneksenä edellisen vuoden vastaaviin ajankohtiin verrattuna päättyen 90 miljoonan euron laskuun vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Palveluiden vienti palveluerittäin



Ulkomaankaupan tilastot

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa –tilasto on osa [maksutasetta](#). Tilasto sisältää tavaroiden ja palveluiden erittelyt tarkemmalla tasolla. Maksutaseessa noudatettavat maksutasekäsikirjan (BPM6) ohjeet ja suositukset ovat yhdenmukaisia kansantalouden tilinpidonjärjestelmän (EKT 2010) kanssa. Luvut vuodesta 2014 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien lukujen kanssa johtuen tehtaattoman tuotannon kirjaustavan [muutoksesta](#). Lisätietoja asiasta löytyy kohdasta Muutoksia tässä tilastossa. Kansantalouden tilinpito julkaistaan [neljännes-](#) ja [vuositasolla](#). Rajat ylittävän tavarakaupan tiedot julkaisee Tulli. Tullin julkaisema tavarakauppa toimii lähdeaineistona tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa –tilastossa. Siihen tehdään määritelmistä johtuvia poistoja ja lisäyksiä maksutaseen mukaiseen tavarakauppaan pääsemiseksi.

Tullin tilastopalvelu, tilastot@tulli.fi, 029 552 335.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksutaseen mukainen vienti, milj. euroa.....	5
Liitetaulukko 2. Maksutaseen mukainen tuonti, milj. euroa.....	6
Liitetaulukko 3. Maksutaseen mukainen ulkomaankauppa alueittain, milj. euroa.....	7
Tietojen tarkentuminen.....	8
Laatuseloste: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksutaseen mukainen vienti, milj. euroa

	2015	2016			
	4. vuosineljännes	1. vuosineljännes	2. vuosineljännes	3. vuosineljännes	4. vuosineljännes
1 Tavarat ja palvelut yhteensä	20 025	17 771	19 191	18 621	20 114
1.1 Maksutaseen mukainen tavarakauppa	13 741	12 095	13 737	13 039	13 839
1.1.1 Tullin mukainen tavarakauppa	13 704	12 148	13 646	12 461	13 525
1.1.2 Tehtaaton tuotanto valmistuttaminen ja välityskauppa	37	-52	91	578	314
1.2 Palvelut yhteensä	6 284	5 676	5 454	5 582	6 275
1.2.1 Tuotannolliset palvelut	340	305	274	252	321
1.2.2 Kuljetus	704	590	691	707	715
1.2.3 Matkailu	482	613	522	772	547
1.2.4 Rakentaminen ja projektitoimitukset	627	432	498	568	678
1.2.5 Rahoitus- ja vakuutuspalvelut	112	116	112	116	111
1.2.6 Muualla luokittelemattomat rojaltit ja lisenssimaksut	719	560	550	657	694
1.2.7 Televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut	1 970	1 849	1 657	1 401	1 884
1.2.8 Muut liike-elämän palvelut	1 240	1 131	1 072	1 023	1 235
1.2.8.1 Tutkimus- ja kehittämisspalvelut	125	103	123	122	127
1.2.8.2 Yritysten ja liikkeenjohdon konsultointipalvelut	351	319	322	295	381
1.2.8.3 Tekniset kaupankäynnin ja muut liike-elämän palvelut	764	710	626	606	727
1.2.9 Muut palvelut	90	79	76	86	90

Liitetaulukko 2. Maksutaseen mukainen tuonti, milj. euroa

	2015	2016			
	4. vuosineljännes	1. vuosineljännes	2. vuosineljännes	3. vuosineljännes	4. vuosineljännes
1 Tavarat ja palvelut yhteensä	20 458	18 359	19 544	18 973	20 906
1.1 Maksutaseen mukainen tavara- ja palvelukauppa	13 513	12 387	13 154	12 738	13 848
1.1.1 Tullin mukainen tavara- ja palvelukauppa	14 256	13 041	13 838	13 332	14 458
1.1.2 Valmistuttaminen	-80	-69	-71	-69	-79
1.1.3 CIF-FOB -muunnos	-938	-860	-905	-865	-936
1.1.4 Muut erot	275	274	292	340	405
1.2 Palvelut yhteensä	6 945	5 972	6 390	6 235	7 058
1.2.1 Tuotannolliset palvelut	291	268	269	251	282
1.2.2 Kuljetus	1 354	1 131	1 198	1 151	1 287
1.2.3 Matkailu	1 091	977	1 147	1 261	1 287
1.2.4 Rakentaminen ja projektitoimitukset	538	294	406	413	448
1.2.5 Rahoitus- ja vakuutuspalvelut	306	281	321	254	347
1.2.6 Muualla luokittelemattomat rojallit ja lisenssimaksut	177	186	249	174	227
1.2.7 Televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut	792	689	694	616	848
1.2.8 Muut liike-elämän palvelut	2 264	1 984	1 941	1 948	2 160
1.2.8.1 Tutkimus- ja kehittämisspalvelut	471	438	389	423	415
1.2.8.2 Yritysten ja liikkeenjohdon konsultointipalvelut	666	540	532	557	579
1.2.8.3 Tekniset kaupankäynnin ja muut liike-elämän palvelut	1 127	1 006	1 020	968	1 166
1.2.9 Muut palvelut	132	163	164	167	172

Liitetaulukko 3. Maksutaseen mukainen ulkomaankauppa alueittain, milj. euroa

		2015	2016			
		4. vuosineljännes	1. vuosineljännes	2. vuosineljännes	3. vuosineljännes	4. vuosineljännes
Tuonti	Yhteensä	20 458	18 359	19 544	18 973	20 906
	..Eurooppa	16 508	14 917	16 584	15 712	17 253
EU28	14 389	13 106	14 326	13 537	14 628
Euroalue	8 587	7 775	8 462	8 025	8 581
Alankomaat	1 525	1 398	1 415	1 418	1 628
Saksa	2 849	2 622	2 786	2 679	2 822
Euroalueen ulkopuolinen EU28	5 802	5 332	5 864	5 513	6 047
Britannia	854	807	926	738	835
Ruotsi	3 280	2 973	3 256	3 188	3 564
EU:n ulkopuolinen Eurooppa	2 120	1 811	2 259	2 175	2 625
Venäjä	1 407	1 151	1 511	1 507	1 843
	..Amerikka	1 358	1 114	1 011	1 120	1 313
Yhdysvallat (USA)	944	712	734	724	886
	..Afrikka	149	143	174	155	133
	..Asia	1 710	1 685	1 455	1 692	1 732
Kiina	712	664	608	765	631
	..Muut ja tuntematon	733	500	319	294	475
Vienti	Yhteensä	20 025	17 771	19 191	18 621	20 114
	..Eurooppa	13 491	12 044	13 054	12 466	13 621
EU28	11 065	10 020	10 805	10 236	11 168
Euroalue	6 423	5 822	6 340	5 781	6 476
Alankomaat	1 013	1 017	906	947	1 176
Saksa	1 758	1 527	2 032	1 536	1 802
Euroalueen ulkopuolinen EU28	4 642	4 198	4 465	4 455	4 692
Britannia	1 134	977	958	1 004	985
Ruotsi	2 505	2 198	2 399	2 474	2 609
EU:n ulkopuolinen Eurooppa	2 426	2 024	2 250	2 230	2 453
Venäjä	1 093	808	777	871	1 069
	..Amerikka	2 341	2 231	2 324	2 386	2 606
Yhdysvallat (USA)	1 556	1 681	1 681	1 734	1 749
	..Afrikka	484	426	483	420	473
	..Asia	3 098	2 868	3 112	3 121	3 182
Kiina	814	814	969	965	1 028
	..Muut ja tuntematon	611	202	217	227	231

Tietojen tarkentuminen

Maksutaseen mukaisten tavaroiden ja palveluiden tarkentuminen, milj. euroa

		1. julkistus	Edellinen julkistus (2016-12-15)	Uusin julkistus (2017-3-15)	Tarkentuminen
Tavaratuonti	2015Q1	13 325	13 227	13 088	-237
	2015Q2	12 820	12 769	12 437	-383
	2015Q3	12 998	13 032	12 789	-209
	2015Q4	13 604	13 758	13 513	-90
	2016Q1	12 499	12 444	12 387	-112
	2016Q2	13 411	13 391	13 154	-257
	2016Q3	12 863	12 863	12 738	-125
Tavaravienti	2015Q1	13 439	13 191	12 947	-493
	2015Q2	14 435	14 285	14 112	-323
	2015Q3	13 475	13 237	12 992	-483
	2015Q4	13 920	13 937	13 741	-179
	2016Q1	12 397	12 283	12 095	-302
	2016Q2	13 856	13 987	13 737	-119
	2016Q3	13 009	13 009	13 039	30
Palvelutuonti	2015Q1	5 675	5 824	6 146	470
	2015Q2	5 914	6 066	6 370	456
	2015Q3	5 466	5 626	5 949	483
	2015Q4	6 185	6 597	6 945	760
	2016Q1	5 595	5 901	5 972	378
	2016Q2	5 983	6 255	6 390	407
	2016Q3	5 826	5 826	6 235	409
Palveluvienti	2015Q1	5 399	5 428	5 658	259
	2015Q2	5 331	5 413	5 611	281
	2015Q3	5 410	5 557	5 808	398
	2015Q4	5 820	6 106	6 284	464
	2016Q1	5 418	5 586	5 676	258
	2016Q2	5 221	5 344	5 454	233
	2016Q3	5 275	5 275	5 582	307

Laatuseloste: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto kuvaa Tavaroiden ja palveluiden vientiä ja tuontia karkealla tuote- ja aluejaottelulla neljännesvuositasolla. Tilasto kuvaa ulkomaankaupan kokonaisuutta ja muodostaa linkin IMTS-manuaalin (International Merchandise Trade Statistics, Tulli) ja BPM-manuaalin (Balance of Payments Manual, maksutase) mukaisen tavarakaupan välille. Palvelukaupan osalta noudatetaan Yhdistyneiden kansakuntien julkaiseman kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevan MSITS 2010 -käsikirjan (Manual on Statistics of international trade in services 2010) suosituksia.

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa sisältyy vaihtotaseeseen, joten tilasto muodostaa osan Suomen maksutasetta. Maksutasetilastointi perustuu Suomen lakisääteisiin velvoitteisiin tuottaa ja raportoida maksutasetilastoa Euroopan keskuspankille (EKP) (EKP:n suuntaviivat EKP/2011/23) ja Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle Eurostatille (Euroopan komission asetus N:o 555/2012) sekä Kansainväliselle valuuttarahastolle (IMF). Tilastotietoja käytetään myös kansantalouden tilinpidon ulkomaat -sektorin tietojen tuottamisessa.

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto on valtakunnallisesti kattava. Koska tiedot kysytään yritystasolla, tilastoa ei voi alueellistaa.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Ulkomaankauppa on tapahtuma, jossa Suomessa sijaitseva ja ulkomailla sijaitseva taloudellinen toimija (esim. yritys) käyvät kauppaa. Tavaroiden ja palveluiden viennistä syntyy tuloa. Tavaroiden ja palveluiden tuonnista syntyy menoa. Tilasto kattaa kaikkien Suomen kansantalouteen kuuluvien toimijoiden väliset tavaroihin ja palveluihin liittyvät transaktiot ulkomaille sijoittuneen talousyksikön kanssa. Maksutaseessa tavara- tai palvelutransaktio perustuu taloudellisen omistajuuden muutokseen. Tilasto sisältää myös konsernien sisäisen tavara- ja palvelukaupan.

Tullin mukainen tavarakauppa mittaa Suomen rajat ylittävää tavarakauppaa. Se perustuu Euroopan yhteisön lainsäädäntöön, jossa on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon Yhdistyneiden kansakuntien tilastotoimiston kansainvälisen tavarakaupan tilastoja koskevat suositukset (IMTS-manuaali).

Maksutaseen mukainen tavarakauppa perustuu puolestaan omistajuuden vaihtumiseen. Maksutaseen mukaiset tavarakaupan tietojen pohjana käytetään Tullin mukaisen tavarakaupan tietoja, mutta siihen tehdään BPM6-manuaalin mukaisia käsitteellisiä muutoksia. Muutokset sisältävät tavaroiden kuljetukseen liittyvän CIF-FOB-vähennyksen, välityskaupan lisäyksen, valmistuttamiseen liittyvät lisäykset ja poistot sekä muut tavarakaupan lisäykset ja poistot, kuten alustoimitusten tuonnin, palautukset, salakuljetuksen ja yksityishenkilöiden käymän verkkokaupan.

Palveluiden erittelyt perustuvat MSITS 2010 –manuaalin EBOPS 2010 palveluluokitukseen. Näiden lisäksi tehtaaton tuotanto luetaan palveluiksi tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan –tilastossa, maksutaseessa ja kansantalouden tilinpidossa.

Palvelut on luokiteltu seuraavasti:

- Tuotannolliset palvelut
- Muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut
- Kuljetus
- Matkailu
- Rakentaminen ja projektitoimitukset
- Vakuutus- ja eläkepalvelut

- Rahoituspalvelut
- Muualla luokittelemattomat rojaltit ja lisenssimaksut
- Televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut
- Muut liike-elämän palvelut
- Henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut
- Muualla luokittelemattomat julkishallinnon palvelut

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa –tilaston laatimiseen käytetään suoraa tiedonkeruuta ja muista talustilastoista johdettua tietoa. Tulli kerää tiedot Suomen rajan ylittävästä tavaroiden ulkomaankaupasta sekä julkaisee ulkomaankauppatilastot. Tilastokeskus kerää tai johtaa kansainvälisen palvelukaupan sekä ulkomailta ulkomaille tapahtuvan tavarakaupan tiedot.

2.1 Tavarat

Maksutaseen mukaisessa tilastoinnissa tavarantuonnin arvot muutetaan Tullin tilastoimista CIF-arvoisista maksutaseen FOB- arvoiksi, jolloin rahdin ja vakuutuksen osuus tavarantuonnista siirretään kuljetus- tai vakuutusmenoihin. Lisäksi tuontiin lisätään alustoimitukset, joihin kuuluvat muun muassa satamissa ja terminaaleissa hankitut tavarat ja polttoaineet. Maittain jaetuissa tavarakauppatiedoissa vienti on tilastoitu määräraamaan, tuonti EU-alueelta lähetysmaan ja tuonti EU:n ulkopuolelta alkuperäraamaan mukaan.

Tulli kerää rajat ylittävän tavarakaupan tilastoinnissa tarvittavat tiedot. Tiedot Suomen kaupankäynnistä EU:n ulkopuolisten maiden kanssa saadaan tullausjärjestelmästä. EU:n sisäisestä kaupasta tuojat ja viejät ilmoittavat kuukausittain Intrastat-järjestelmän mukaiset tilastotiedot Tullille.

Tavarat kattavat irtaimen omaisuuden, jonka omistus siirtyy yhdessä maassa olevalta yksiköltä toisessa maassa olevalle yksikölle. Rajat ylittävä kauppatavara kirjataan maksutaseessa markkina-arvoon (FOB) ja siitä poistetaan rajat ylittävät tavarat joissa ei tapahtu omistajuuden muutosta.

Välityskauppa, ulkomailta ulkomailta valmistutettavaksi ostetut tavarat ja ulkomaille myyty tavara, joka on valmistettu ulkomailta kerätään palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa, kuten myös alustoimitusten tuonti. Yksityishenkilöiden verkkokauppa ja salakuljetus johdetaan kansantalouden tilinpidossa.

2.2 Palvelut

Palvelut ovat sellaisen tuotannollisen toiminnan seurausta, joka muuttaa niitä kuluttavien yksiköiden olosuhteita tai edistää tuotteiden ja rahoitusvarojen vaihdantaa. Palvelut eivät yleensä ole erillisiä eriä, joihin voisi kohdistua omistusoikeuksia, ja yleensä palvelua ja palvelun tuottamista ei voi erottaa toisistaan.

2.2.1 Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelu

Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa tiedustellaan suomalaisten yritysten käymä palveluiden ulkomaankauppa. Tiedustelu kattaa tuotannolliset palvelut, muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut, kuljetuksen, rakentamisen ja projektitoimitukset, rahoituspalvelut (pl. FISIM), muualla luokittelemattomat rojaltit ja lisenssimaksut, televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut, muut liike-elämän palvelut sekä henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut.

Tiedustelun kehikko muodostetaan Tilastokeskuksen yritysrekisterin pohjalta. Tiedot kootaan neljännesvuosi- ja vuositiedonkeruulla suoraan yrityksiltä. Neljännesvuositiedusteluun valitaan noin 1 000 palveluiden ulkomaankaupan merkittävintä yritystä, jotka edustavat tilastossa itseään. Vuositiedustelu kattaa noin 2 000 yritystä, jotka valitaan tiedusteluun satunnaisesti. Satunnaisotos on ositettu ulkomaalaisomisteisuuden, henkilöstömäärän ja toimialan perusteella. Otostiedot korotetaan kattamaan tiedustelun ulkopuolelle jäävät yritykset. Vastaamattomien itseään edustavien yritysten tiedot imputoidaan edellisen vuoden vastauksen tai henkilöstömäärän perusteella.

2.2.2 Matkailu

Matkailuerään tilastoidaan kaikki muut matkasta aiheutuvat menot kuin maiden väliset kuljetukset, jotka luetaan kuuluvaksi kuljetuserään. Matkailuerään kuuluviksi luetaan myös risteilyistä, kausi- ja rajatyöntekijöistä sekä ulkomaisesta opiskelusta ja sairauenhoidosta aiheutuneet menot. Menojen osalta tilasto perustuu suomalaisten matkailu –tilastoon ja tulojen osalta majoitustilastoon sekä menetelmälliseen arvioon.

2.2.3 Kuljetus

Kuljetuspalvelut kattavat meri-, ilma- ja muiden liikennemuotojen henkilö- ja rahtikuljetuksen sekä niitä palvelevan toiminnan, joka sisältää mm. alusten maksamat ahtaus-, satama-, väylä- ja luotsimenot. Lisäksi kuljetuspalvelut kattavat posti- ja kuriiripalvelut. Kuljetusrahtitulot ovat suomalaisten varustamojen, lentotai kuljetusyhtiöiden ulkomaisten tavaroiden kuljetuksista ansaitsemia tuloja. Vastaavat menot ovat ulkomaisille kuljettajille maksettuja kuljetusmenoja.

Huomattava kuljetustuloerä on ulkomaisilta matkailijoilta saatu kuljetustulo, joka jakautuu merikuljetustuloon ja lentokuljetustuloon. Vastaavat menot ovat suomalaisten ulkomaisille kuljetusyrityksille maksamia menoja.

Kuljetuspalveluiden tulot kerätään palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa. Meri- ja lentoliikenteen rahtikuljetusmenot perustuvat Tullin mukaiseen tavarakauppaan tehtävään CIF-FOB-muunnokseen. Tieliikenteen rahtikuljetusmenot sekä posti- ja kuriiripalveluiden menot perustuvat palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedusteluun. Muut kuljetusmenot johdetaan kansantalouden tilinpidossa.

2.2.4 Muut palvelut

Tiedot ulkomaisista vakuutustuloista ja -menoista saadaan Finanssivalvonnan toteuttamasta vuosikyselystä. Kyselyssä ovat mukana kaikki Suomessa vakuutuksia myyvät yritykset. Tavaravakuutusta koskevat tiedot perustuvat pääosin Tullin määrävuosittain toteuttaman tavarakaupan rahti- ja vakuutuskyselyn tuloksiin. Lisäksi suomalaisilta yrityksiltä tiedustellaan palvelukyselyn yhteydessä niiden ulkomailta hankkimia vakuutuspalveluja.

Muualla luokittelemattomien julkishallinnonpalveluiden tiedot johdetaan kansantalouden tilinpidossa, kuten myös rahoituspalveluihin kuuluva FISIM, yksityishenkilöiden käymä sähköinen verkkokauppa sekä harmaa talous.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maksutasetilastojen laadun ylläpitämiseksi ja parantamiseksi on kiinnitetty suurta huomiota käytännön kyselykehikkojen määrittelyyn ja rekisterien tarkkuuteen. Tietojen oikeellisuutta ja tarkkuutta tarkastellaan säännöllisesti. Suomen tilastot ovat herkkiä juuri kehikko- ja mittausvirheiden suhteen, koska Suomessa on kansantalouden kokoon verrattuna erittäin suuria kansainvälisiä yrityksiä.

Vuosikyselyihin perustuvat tiedot arvioidaan tilastovuoden neljännesvuosituloihin. Siten tietojen saanti täydentyy ajan mittaan, mikä saattaa johtaa huomattaviin korjauksiin tilastoissa. Tulli korjaa kuukausittaisia ulkomaankauppätietoja vähitellen tilastovuotta seuraavan vuoden kevääseen saakka.

Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tärkeimmät virhelähteet liittyvät vastauskatoon sekä yli- ja alipeittoon. Kyselytutkimuksen peitolla tarkoitetaan tutkimuskehikon oikeellisuutta suhteessa siihen yritysjoukkoon, joka kyselyllä halutaan tavoittaa. Tämän tiedustelun kohdalla lähinnä alipeitto on mahdollinen virhelähde, koska kaikkien vientiä ja tuontia harjoittavien yritysten määrittäminen on haastavaa.

Palveluiden määritelmät sekä tiedonantajien mahdollisuudet toimittaa niiden mukaista relevanttia tietoa ovat yksi oleellinen virhelähde. Palveluerien määritelmien suhteen tapahtuu väärinkäsityksiä, jolloin tiedustelun vastaukset jäävät puutteellisiksi tai kirjautuvat osin vääriin eriin. Lisäksi tiedonantajien on joissakin tapauksissa hankala kerätä oikeat tiedot yrityksen tietojärjestelmästä, jolloin tieto on arvioitu yrityksessä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosittaiset tiedot julkaistaan samaan aikaan Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilaston kanssa eli noin 11 viikon viiveellä kunkin neljänneksen päättymisestä. Vuositiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syksyyn mennessä, kun kaikki perustiedot on saatu. EKP:n ja Eurostatin korjausrytmin mukaan suurimmat korjaukset tehdään aina maaliskuun ja syyskuun lopussa. Tuolloin korjataan kaikki edellisen vuoden neljännesvuositiedot, jotta ne saadaan yhteneviksi korjattavien vuositasen lukujen kanssa. Myös päättynyttä vuotta edeltävän vuoden tietoja korjataan. Luvut tulevat lopullisiksi yli kahden vuoden kuluttua tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppatilaston tiedot sekä kuvaus ja muut metatiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://stat.fi/til/tpulk>.

Lisätietoja tilastosta antavat Yhteystiedot -sivulla mainitut henkilöt. <http://www.stat.fi/til/tpulk/yht.html>

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastoa laaditaan kansainvälisten tilastostandardien ja IMF:n maksutasekäsikirjan (6. painos vuodelta 2009) mukaisesti, mikä takaa tilaston vertailukelpoisuuden. Lisäksi käytetään Yhdistyneiden kansakuntien julkaiseman kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevan käsikirjan (Manual on Statistics of international trade in services 2010) suosituksia, jotka ovat linjassa maksutasekäsikirjan kanssa. Uuden tilaston julkaisu alkoi kesällä 2016.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa –tilasto on osaksi johdettu muista tilastoista. Tullin julkaisemien ulkomaankauppa- ja Tilastokeskuksen julkaisemien palvelujen ulkomaankauppa sekä tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa –tilastojen välillä on eroja. Tulli julkaisee rajat ylittävän tavarakaupan, kun taas tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastossa ulkomaankauppa perustuu omistajuuden vaihdokseen. Palveluiden ulkomaankauppa –tilaston tiedot eroavat tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa –tilastosta siten että se sisältää ainoastaan suomalaisten yritysten käymän ulkomaankaupan tietyissä palveluerissä. Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa kattaa kaikki sektorit ja palvelut. Lisäksi tilastoissa on määritelmällisiä eroja tehtaattoman tuotannon ja rakentamispalveluiden tuonnin osalta.

Lisätietoja

Risto Sippola 029 551 3383
Terhi Tulonen 029 551 3604
Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa 2016, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2343-4228 (pdf)